

ORGANIZAČNÝ PORIADOK OLYMPIÁDY V RUSKOM JAZYKU

Organizačný poriadok Olympiády v ruskom jazyku (ORJ) je vypracovaný na základe Smernice Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 13/2009-R o organizovaní, riadení a finančnom zabezpečení súťaží žiakov v Slovenskej republike z 25. augusta 2009.

Čl. 1

Poslanie súťaže

ORJ je jednou z foriem dobrovoľnej záujmovej činnosti žiakov základných a stredných škôl, je organizovaná ako postupová súťaž, ktorá je vyhlasovaná každoročne. Jej cieľom je prehľbovať, rozširovať a upevňovať komunikačné zručnosti žiakov základných a stredných škôl v ruskom jazyku, rozširovať záujem žiakov o sebazvedelávanie a samostatnú tvorivú činnosť, zvyšovať záujem o štúdium cudzích jazykov, umožniť porovnanie vedomostí a zručností žiakov v rámci regiónov a na celoštátnej úrovni a prispievať k účelnému využívaniu voľného času žiakov ZŠ a SŠ.

Čl. 2

Charakteristika súťaže

ORJ je založená na systematickej skupinovej alebo individuálnej práci s talentovanými žiakmi. Organizuje sa ako predmetová súťaž jednotlivcov – žiakov základných a stredných škôl a priamo súvisí s výchovno-vzdelávacím procesom. Vyhlasovateľom ORJ je Ministerstvo školstva Slovenskej republiky. Odborne súťaž garantuje Celoštátna odborná komisia Olympiády v ruskom jazyku v spolupráci s Asociáciou rusistov Slovenska.

Čl. 3

Štruktúra súťaže

- (1) ORJ je súťaž pre talentovaných žiakov, jej úlohou nie je testovať rečové zručnosti a jazykové schopnosti žiakov na základe učebných osnov.
- (2) Súťaž nie je určená pre žiakov nadstavbovej formy štúdia, príp. žiakov, ktorí už z ruského jazyka absolvovali maturitnú skúšku. Žiak súťaží v kategórii, ktorá zodpovedá typu školy, ročníku a ďalším kritériám, ktoré sú uvedené v tomto organizačnom poriadku.
- (3) Kategórie boli vytvorené na základe dokumentu Rady Európy "Spoločný európsky referenčný rámec pre cudzie jazyky" (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment – Cambridge, 2001). Tento dokument, v ktorom sú špecifikované úrovne ovládania cudzieho jazyka, bol prijatý Ministerstvom školstva SR ako základný dokument pre vyučovanie cudzích jazykov na slovenských školách.
- (4) ORJ sa člení na kategórie, ktoré zodpovedajú určitým ročníkom a typom škôl. Jednotlivé kategórie sa určujú na každý rok osobitne a sú súčasťou pokynov pre príslušný školský rok. Základnými kritériami na zaradenie žiakov do príslušných kategórií sú typ školy, ktorú navštevujú, ich vek a počet absolvovaných hodín ruského jazyka.
- (5) Počet absolvovaných hodín ruského jazyka sa vypočíta vynásobením počtu vyučovacích hodín v školskom roku (pri časovej dotácii 2 hodiny týždenne = 60 hodín, 3 hodiny = 90 hodín, ...) počtom rokov vyučovania ruského jazyka.

- (6) ORJ má písomnú a ústnu časť. Cieľom písomnej časti je preveriť jazykové kompetencie (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, praktické ovládanie jazyka) súťažiacich. Ústna časť je zameraná na opis obrázkov a simuláciu konkrétnych úloh. V oboch disciplínach sa hodnotí splnenie úlohy na základe zadania, komunikatívna zručnosť a plynulosť vyjadrovania, jazyková úroveň (gramatika, syntax) a rozsah slovnej zásoby a jej použitie. Úlohy a podmienky súťaže v obidvoch častiach zverejňuje COK ORJ v pokynoch pre príslušný školský rok súťaže.
- (7) Na 1. mieste sa v každej kategórii môže umiestniť iba jeden súťažiaci. V prípade rovnosti bodov rozhoduje počet bodov v ústnej časti súťaže.
- (8) Krajského a celoštátneho kola sa môžu v jednej kategórii zúčastniť maximálne dvaja súťažiaci z tej istej školy. O konečnom počte súťažiacich v jednotlivých kategóriách rozhodne predseda krajskej komisie ORJ a predseda COK ORJ.
- (9) Súťažiaci, postupujúci do krajského kola, je povinný poslať spolu s prihláškou do krajského kola súťaže aj vyplnené jazykové portfólio. Prílohou prihlášky do krajského kola je aj výsledková listina zo školského kola.
- (10) Predčasný odchod žiaka zo súťaže pred jej oficiálnym ukončením je možný len na základe súhlasu predsedu KK ORJ (COK ORJ). Neospravedlnený odchod môže byť dôvodom na diskvalifikáciu.
- (11) V prípade nesprávneho zaradenia žiaka do kategórie predmetovou školskou komisiou, neúplného a nepresného vyplnenia prihlášky do vyššieho kola, prípadne nedoručenia požadovaných materiálov, nebude súťažiacemu umožnené zúčastniť sa olympiády.
- (12) ORJ má písomnú a ústnu časť. Úlohy a podmienky súťaže v obidvoch častiach zverejňuje COK ORJ v pokynoch pre príslušný školský rok súťaže.
- (13) Kategórie ORJ sú upravené v súlade s kategorizáciou medzinárodnej ORJ nasledovne:
- **A1** žiaci ZŠ a osemročných gymnázií, ktorí sa učia ruský jazyk menej ako 250 hodín
  - **A2** žiaci ZŠ a osemročných gymnázií, ktorí sa učia ruský jazyk viac ako 250 hodín
  - **A3** žiaci:
    - ktorí sa narodili a žijú na Slovensku a RUJ je materinským jazykom jedného z rodičov alebo starých rodičov
    - ktorí sa v čase školskej dochádzky zúčastnili pobytu v rusky hovoriacej krajine alebo v inej krajine, v ktorej bežne používaným jazykom komunikácie (vyučovacím jazykom) je ruský jazyk a pobyt trval dlhšie ako 2 mesiace (bez obmedzenia)
    - z iného ako slovenského jazykového prostredia (bývalé štáty ZSSR), ak absolvovali viac ako 5 mesiacov školskej dochádzky mimo územia Slovenska
  - **B1** žiaci všetkých typov stredných škôl, osemročných gymnázií, ktorí sa učia ruský jazyk menej ako 250 hodín
  - **B2** žiaci všetkých typov stredných škôl, osemročných gymnázií, ktorí sa učia ruský jazyk viac ako 250 hodín
  - **B3** žiaci:

- ktorí sa narodili a žijú na Slovensku a ruský jazyk je materinským jazykom jedného z rodičov alebo starých rodičov
  - ktorí sa v posledných piatich rokoch zúčastnili pobytu v rusky hovoriacej krajine alebo v inej krajine, v ktorej bežne používaným jazykom komunikácie (vyučovacím jazykom) je ruský jazyk a pobyt trval dlhšie ako 2 mesiace (bez obmedzenia)
  - z iného, ako slovenského jazykového prostredia (bývalé štáty ZSSR), ak absolvovali viac ako 5 mesiacov školskej dochádzky mimo územia Slovenska
- **B4** žiaci zo škôl s týždňovou hodinovou dotáciou ruského jazyka vyššou ako 6 hodín a žiaci 2. – 5. ročníka bilingválnych gymnázií s vyučovacím jazykom slovenským a ruským s vyšším počtom absolvovaných hodín ako 600.
- (14) Podmienkou postupu do vyššieho kola je absolvovanie nižšieho kola a umiestnenie sa na 1. mieste. V prípade odôvodnenej neúčasti víťaza (závažné zdravotné alebo rodinné dôvody) postupuje do vyššieho kola náhradník – súťažiaci, ktorý sa umiestnil na 2. mieste v príslušnej kategórii. Nahradenie súťažiaceho je možné uskutočniť najneskôr 3 pracovné dni pred termínom konania príslušného kola súťaže po dohovore s organizátorom.
- (15) ORJ sa uskutočňuje v postupových kolách:
- a) školské kolá, zúčastňujú sa ich žiaci základných, stredných škôl a príslušných ročníkov šesťročných a osemročných gymnázií, ktorí o súťaž prejavia záujem.
  - b) krajské kolá, zúčastňujú sa ich žiaci základných, stredných škôl a príslušných ročníkov osemročných gymnázií, ktorí sa v školskom kole ORJ umiestnili na 1. mieste v každej kategórii.
  - c) celoštátne kolo, zúčastňujú sa ho žiaci základných, stredných škôl a príslušných ročníkov osemročných gymnázií, ktorí sa v krajskom kole ORJ umiestnili na 1. mieste v každej kategórii a dosiahli úspešnosť minimálne 50 %.

Čl. 4

Súťažné kolá

Školské kolo

- (1) Školského kola sa dobrovoľne zúčastňujú žiaci základných, stredných škôl a príslušných ročníkov osemročných gymnázií, ktorí o súťaž prejavia záujem.
- (2) Školské kolá organizujú školy na základe dobrovoľnosti. Za ich prípravu, finančné, organizačné a odborné zabezpečenie zodpovedajú riaditelia škôl a predmetové školské komisie.
- (3) Úlohou predmetovej školskej komisie je spropagovať olympiádu medzi žiakmi na škole, odborne ich usmerňovať a odporučiť im vhodnú literatúru.
- (4) Predmetová školská komisia postupuje pri súťaži v súlade s organizačným poriadkom a týmito pokynmi. Každú kategóriu hodnotí odborná porota (hodnotiaca komisia), odporúčame vytvoriť trojčlenné odborné poroty. Žiaci dodržiavajú pravidlá súťaže.
- (5) Odborná porota určí poradie súťažiacich, predseda predmetovej školskej komisie oboznámi súťažiacich s výsledkami a vyhlási víťaza danej kategórie. Diplom pre víťazov podpíše predseda predmetovej školskej komisie a riaditeľ školy.

- (6) Predseda predmetovej školskej komisie zašle výsledkové listiny školského kola elektronickou poštou najneskôr do 3 dní po termíne súťaže predsedovi príslušnej krajskej komisie a príslušnému KŠÚ, resp. poverenému CVČ.
- (7) Predseda predmetovej školskej komisie vyhodnotí priebeh a úroveň školského kola, vo vyhodnotení podujatia uvedie aj celkový počet žiakov zúčastnených v školskom kole olympiády. Vyhodnotenie je potrebné zaslať elektronickou poštou príslušnému predsedovi krajskej komisie ORJ do 7 dní po termíne súťaže.
- (8) V prípade, že o súťaž prejavia záujem žiaci zo školy, na ktorej sa ruský jazyk nevyučuje, o ich postupe do krajského kola rozhodne predseda príslušnej krajskej komisie na základe vyplneného jazykového portfólia zaslaného spolu s prihláškou do krajského kola.

Krajské kolo

- (1) Krajské kolo ORJ pre žiakov všetkých kategórií zabezpečuje po odbornej stránke krajská komisia ORJ, organizačne ho zabezpečuje škola alebo školské zariadenie na základe písomného poverenia príslušného KŠÚ, resp. povereného CVČ v spolupráci s príslušnou krajskou komisiou ORJ.
- (2) Krajskú komisiu ORJ vymenúva príslušný KŠÚ. Návrh na predsedu krajskej komisie predkladá príslušnému KŠÚ predseda COK ORJ a návrh na členov krajskej komisie predkladá predseda krajskej komisie ORJ.
- (3) Krajské komisie navrhnú odborné poroty pre každú kategóriu tak, aby v nich boli zastúpení skúsení učitelia, zástupcovia metodicko-pedagogických centier a iní, ktorí objektívne posúdia úroveň vedomostí súťažiacich. Ak je to možné, odporúčame vytvoriť trojčlenné poroty, zabezpečiť účasť autorov súťažných úloh ORJ pre jednotlivé kategórie (ak sú z daného kraja), príp. zahraničných lektorov a učiteľov rôznych typov škôl. Jedna odborná porota môže hodnotiť aj dve kategórie. Odbornú porotu môžu tvoriť aj učitelia zúčastnených škôl, pričom predseda krajskej komisie zabezpečí ich účasť v porote tak, aby učiteľ nebol členom poroty v tej kategórii, v ktorej súťaží jeho žiak.
- (4) Žiaci súťažia anonymne a dodržiavajú pravidlá súťaže. Organizátor krajského kola zabezpečí podľa počtu prihlásených súťažiacich potrebné množstvo kópií súťažných materiálov, a to aj v prípade jedného účastníka v určitej kategórii (krajská komisia poskytne súťažné materiály krajského kola príslušnej kategórie aj pre jedného prihláseného žiaka). V takomto prípade je taktiež potrebné zabezpečiť, aby žiak absolvoval všetky súťažné disciplíny a mal riadne vyplnené Celkové hodnotenie, ktoré je zverejnené na www.olympiady.sk v časti ORJ. V opačnom prípade nie je postup do celoštátneho kola možný.
- (5) Krajské kolo musí byť organizované na jednom mieste spoločne pre žiakov základných aj stredných škôl a musí byť na ňom prítomný predseda krajskej komisie ORJ, ktorý podpisuje výsledkovú listinu a diplomy. Diplomy z krajského kola ORJ podpisuje aj prednosta príslušného KŠÚ.
- (6) Predseda krajskej komisie ORJ zašle výsledkové listiny elektronickou poštou predsedníčke COK ORJ, IUVENTE a príslušnému KŠÚ, resp. poverenému CVČ najneskôr do 3 dní po krajskom kole.
- (7) Vyhodnotenie podujatia, vrátane štatistiky zapojenia žiakov do školských kôl v kraji, ako aj krajského kola zašle predseda krajskej komisie ORJ elektronickou poštou

predsedníčke COK ORJ, IUVENTE a príslušnému KŠÚ, resp. poverenému CVČ do 7 dní po krajskom kole.

- (8) Žiaci, ktorí sa v krajskom kole umiestnili na 1. mieste v každej kategórii a dosiahli úspešnosť minimálne 50 % (získali aspoň 50 % z maximálneho počtu bodov), postupujú do celoštátneho kola.

Celoštátne kolo

- (1) Celoštátne kolo ORJ sa organizuje pre žiakov všetkých kategórií. Organizačne ho zabezpečuje IUVENTA.
- (2) Predsedu a členov COK ORJ vymenúva minister školstva SR. Návrh na predsedu celoštátnej odbornej komisie podáva odborná inštitúcia resp. organizácia a návrh na členov celoštátnej odbornej komisie podáva jej predseda.
- (3) COK ORJ navrhne pre každú kategóriu trojčlennú odbornú porotu, ktorá súťažiacich hodnotí podľa vopred stanovených kritérií a pokynov predsedníčky COK ORJ. Žiaci súťažajú anonymne a podľa pravidiel, s ktorými sú oboznámení pred začiatkom súťaže. Jedna odborná porota môže hodnotiť aj dve kategórie.
- (4) IUVENTA zverejní výsledkové listiny celoštátneho kola na internetovej stránke www.olympiady.sk.

Čl. 5

Riadenie súťaže

- (1) ORJ po odbornej a obsahovej stránke riadia odborné komisie.
- (2) Celoštátna odborná komisia ORJ zabezpečuje odbornú a obsahovú náplň ORJ, poveruje vypracovaním úloh pedagógov ruského jazyka z VŠ, SŠ a ZŠ, vydáva metodické, študijné a odborné materiály, vyhodnocuje priebeh a úroveň jednotlivých ročníkov ORJ, riadi a usmerňuje činnosť obvodných a krajských komisií ORJ.
- (3) Predsedu Celoštátnej odbornej komisie ORJ vymenúva minister školstva na základe návrhu Asociácie rusistov Slovenska.
- (4) Členov Celoštátnej odbornej komisie ORJ vymenúva minister školstva na základe návrhu predsedu Celoštátnej odbornej komisie ORJ. Celoštátnu odbornú komisiu tvorí predseda, podpredseda, tajomník, vedúci autorského kolektívu, predsedovia krajských komisií ORJ, zástupcovia škôl a odborných inštitúcií.
- (5) Krajská komisia ORJ po odbornej a obsahovej stránke riadi priebeh krajského kola ORJ. Predsedu krajskej komisie ORJ vymenúva KŠÚ na návrh predsedu Celoštátnej odbornej komisie ORJ.
- (6) Členstvo v komisiách ORJ je dobrovoľné a nezastupiteľné. Funkčné obdobie predsedu a členov odborných komisií je trojročné.

Čl. 6

Organizačné zabezpečenie súťaže

- (1) Školské kolo vyhlasuje riaditeľ školy, organizuje ho školská komisia na škole. Z poverenia riaditeľa školy školskú komisiu tvoria spravidla učitelia ruského jazyka.
- (2) Vypracovanie úloh a testov pre školské kolá zabezpečia školské komisie ORJ. Testy pre obvodné, krajské a celoštátne kolo pre všetky kategórie zabezpečí Celoštátna odborná komisia ORJ.

- (3) Krajské kolo ORJ zabezpečuje KŠÚ prostredníctvom poverených škôl a školských zariadení. Odbornú stránku garantuje krajská komisia ORJ.
- (4) Celoštátne kolo OLP zabezpečuje, v súlade s poverením, priamo riadená organizácia Ministerstva školstva SR, IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Búdková 2, 811 04 Bratislava 1, tel.: 02/59296200, fax: 02/59296123, e-mail: iuventa@iuventa.sk, www.olympiady.sk.

Čl. 7

Práva a povinnosti súťažiacich

- (1) Súťažiaci ORJ majú právo byť včas a v dostatočnom rozsahu informovaní o organizovaní súťaže a o podmienkach účasti v nej.
- (2) Súťažiaci majú právo byť vopred oboznámení s kritériami hodnotenia a po absolvovaní súťaže dostať diplom alebo potvrdenie o účasti a umiestení v príslušnom kole ORJ.
- (3) Žiak súťaží v kategórii, ktorá zodpovedá vyššie uvedenému zaradeniu do kategórií. Súťažiaceho nie je možné zaradiť do vyššieho kola súťaže bez absolvovania nižšieho kola.
- (4) Súťažiaci sú povinní riadiť sa organizačným poriadkom súťaže, dostaviť sa včas na súťaž a rešpektovať rozhodnutia Celoštátnej odbornej komisie ORJ.
- (5) Protest proti výsledkom a priebehu súťaže je možné podať predsedovi príslušnej komisie (školskej, krajskej, celoštátnej) najneskôr 10 dní od vyhlásenia výsledkov príslušného kola.

Čl. 8

Finančné zabezpečenie súťaže

- (1) Školské kolá ORJ sú zabezpečované z rozpočtov škôl.
- (2) Krajské kolá ORJ finančne zabezpečujú príslušné KŠÚ.
- (3) Celoštátne kolo ORJ finančne zabezpečuje MŠ SR prostredníctvom poverenej organizácie.
- (4) Rozpočet na zabezpečenie tvorby úloh a riešení pre všetky kolá ORJ a celoštátneho kola je pridelený IUVENTE na kalendárny rok Ministerstvom školstva SR. Celoštátna komisia ORJ predkladá každoročne návrh na čerpanie rozpočtu, ktorý je schválený všetkými jej členmi. IUVENTA zabezpečí, na základe požiadaviek Ministerstva školstva SR klasifikáciu výdavkov a ich čerpanie v súlade s požiadavkami štátneho rozpočtu. Finančné prostriedky sú použité výhradne na zabezpečenie tých aktivít, ktoré vyplývajú z Organizačného poriadku ORJ.
- (5) Nad rámec finančných prostriedkov pridelených Ministerstvom školstva SR sa na finančnom zabezpečení súťaží môžu podieľať aj spolupracujúce organizácie a sponzori.

Čl. 9

Bezpečnosť a ochrana zdravia súťažiacich

- (1) Pri organizovaní všetkých kôl ORJ musia organizátori dôsledne dodržiavať bezpečnostné a hygienické zásady platné pri práci s deťmi a mládežou.
- (2) Za bezpečnosť a hygienu počas jednotlivých kôl zodpovedá:
  - a) v školskom kole riaditeľ a školská komisia ruského jazyka,
  - b) vo vyšších kolách organizátor.

Čl. 10

Účasť na medzinárodnej súťaži

- (1) Medzinárodná olympiáda v ruskom jazyku sa uskutočňuje každé 3 roky v Moskve.
- (2) Medzinárodnej olympiády v ruskom jazyku sa zúčastňujú vybraní súťažiaci, ktorí sa v celoštátnom kole umiestnili na prvom až štvrtom mieste vo svojej kategórii, podľa úrovne vedomostí.
- (3) Uprednostnení sú žiaci starší ako 15 rokov, z dôvodu dĺžky trvania podujatia v zahraničí a potreby samostatnosti v istých návykoch.
- (4) Pred medzinárodnou súťažou absolvujú vybraní súťažiaci povinne a záväzne týždňové sústredenie, v závere ktorého sú podľa aktivity a vedomostnej úrovne vybratí konkrétni súťažiaci pre reprezentáciu Slovenskej republiky, vrátane náhradníkov pre prípad ochorenia alebo iných vážnych dôvodov, znemožňujúcich účasť. Rozhoduje nielen umiestnenie na celoštátnom kole, ale aj aktivita a usilovnosť, vychádzajúca zo sebamotivácie žiakov. Žiakov na medzinárodnú súťaž pripravujú skúsení slovenskí učitelia a ruskí lektori.
- (5) Počet žiakov, ktorí sa zúčastnia Medzinárodnej olympiády v ruskom jazyku je určený Ministerstvom školstva SR a organizátormi Medzinárodnej olympiády v ruskom jazyku.
- (6) MŠ SR stanovuje aj počet členov pedagogického sprievodu. Účasť členov pedagogického sprievodu na sústreďení pred Medzinárodnou olympiádou v ruskom jazyku je rovnako povinná, aby dostal priestor na spoznanie osobitostí zverených žiakov a mohol spolu s nimi riešiť všetky potrebné náležitosti už v prípravnom období.

Čl. 11

Zrušovacie a záverečné ustanovenia

Ruší sa Organizačný poriadok Olympiády v cudzích jazykoch, registrovaný na Ministerstve školstva Slovenskej republiky pod číslom 632/2002-4, ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.9.2001.

- (1) Tento organizačný poriadok je registrovaný na Ministerstve školstva Slovenskej republiky pod číslom 2010-10407/22665:1-913 s účinnosťou od 1.9.2010.

PhDr. Mária Matušková
predsedníčka Celoštátnej odbornej komisie ORJ